

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПВНЗ «КИЇВСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
НАЦІОНАЛЬНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ О.О.БОГОМОЛЬЦЯ

XVIII МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

*пам'яті засновника і керівника
Поканевича Валерія Володимировича*

НОВІТНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Матеріали XVIII міжнародної наукової конференції

Київ, 21 березня 2018 року

КИЇВ 2018

ПОКАНЕВИЧ ВАЛЕРІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ (1950-2012)

Перший президент Київського медичного університету Української асоціації народної медицини, генеральний директор Української асоціації народної медицини, кандидат медичних наук, доцент, заслужений лікар України

В.В. Поканевич стояв у витоків розбудови системи кадрового потенціалу у сфері народної і нетрадиційної медицини України. За ініціативи та участі В.В. Поканевича у 1998р. була започаткована лікарська спеціальність «лікар з народної та нетрадиційної медицини», яка була внесена до переліку лікарських посад у закладах охорони здоров'я.

У 1992р. В.В. Поканевич створив Київський медичний університет УАНМ, робота якого базувалась на необхідності впровадження найбільш ефективних, науково обґрунтованих методів і засобів народної та нетрадиційної медицини до комплексної терапії захворювань у системі медичних закладів України.

Невичерпний потік енергії, творча наснага, ерудиція, талант, цілеспрямованість та науковий спадок Валерія Володимировича надовго слугуватимуть медичній спільноті та народу України.

Редакційна колегія:

Поканевич О.В., Президент Київського медичного університету

Івнєв Б.Б., ректор Київського медичного університету, доктор медичних наук, професор

Туманов В.А., почесний ректор Київського медичного університету, доктор медичних наук, професор, академік АНВШ України

Кірик Т.В., завідувач кафедри іноземних мов та соціально-гуманітарних дисциплін Київського медичного університету, кандидат педагогічних наук, доцент

Корсак К.В., професор кафедри іноземних мов та соціально-гуманітарних дисциплін Київського медичного університету, доктор філософських наук, професор

Уваркіна О.В., доктор філософських наук, професор Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л.Шупика

Васильєва І.В., завідувач кафедри філософії НМУ ім.О.О. Богомольця, доктор філософських наук, професор

Пилипенко С.П., кандидат філософських наук, старший викладач кафедри іноземних мов та соціально-гуманітарних дисциплін Київського медичного університету

- Поканевич О.В. Вітання-звернення учасникам XVIII міжнародної наукової конференції "Новітні чинники формування особистості майбутніх фахівців системи охорони здоров'я"
- Івнєв Б.Б. Вітання-звернення до учасників XVIII міжнародної наукової конференції "Новітні чинники формування особистості майбутніх фахівців системи охорони здоров'я"
- Туманов В.А. Вітання-звернення до учасників XVIII міжнародної наукової конференції "Новітні чинники формування особистості майбутніх фахівців системи охорони здоров'я"
- Кірик Т.В. Вітання-звернення до учасників XVIII міжнародної наукової конференції "Новітні чинники формування особистості майбутніх фахівців системи охорони здоров'я"
- Адамия З.К. Обучение иностранному языку студентов-фармацевтов (Грузия)
- Aleksandrova K.V., Vasylyev D.A., Shkoda A.S., Salionov V.A. Implementation of different forms of online technologies in the working process of study of discipline "Biological chemistry" on the department of biological chemistry of the Zaporizhan state medical university
- Апоненко І.М. Особливості компетентнісного підходу до викладання латинської мови студентам медичних ВНЗ
- Батушкін В.В., Головацька Л.О. Роль науково-дослідної і навчальної діяльності в виховному процесі студента-медика
- Батушкін В.В. Формування ідеї гуманізму у світогляді майбутнього лікаря
- Безотосний М.Т. З Україною в серці. Виховання патріотизму і національної ідеї – шлях до повернення жителів Донбасу в лоно України
- Безотосний М.Т. Вплив патріотичного виховання на формування національної ідеї в Україні на сучасному етапі
- Беляєва О., Лисанець Ю. Морально-етичні, деонтологічні та практичні аспекти діяльності лікаря в латинській фразеології
- Бикова К.С. Про суперечливі і бурхливі події у світовій наукометрії
- Білецька Л.В., Романюк О.В. Християнські цінності та лікарська діяльність
- Бурсевич В.В. Метаморфози біомедицинської етики в епоху інформаційних технологій (Білорусія)
- Васильєв Д.В., Давидова Ж.В. Функції інформаційної компетентності фахівця
- Васильєва І.В. Філософія життя та медицини Свт. Луки (В.Ф. Войно-Ясенецького)
- Вячеславова О.А. Крицький О.В. Філософія університету, університет як філософія: декілька запитань з приводу статусу гуманітаристики в сучасному українському медичному ВНЗ
- Гайдай Н.В., Ревенько О.М., Олійник Н.С. Нові засоби професійної підготовки студентів з англійською мовою навчання з фаху «Акушерство і гінекологія» в умовах запровадження європейських стандартів вищої освіти в Україні
- Гвоздецька Г.С., Жукуляк О.М. Генік Н.І. Особливості організації самостійної роботи студентів спеціальності «Сестринська справа» при вивченні дисципліни «Медсестринство у гінекології»
- Коновалова О.Ю., Герашенко І.І., Джан Т.В., Мітченко Ф.А., Гудзенко Н.В., Гуртовенко І.О. З фармацевтичної хімії в аспекті пошуку раціональних шляхів і форм професійної підготовки провізорів
- Гришина О.С. Прагмалінгвістичний аспект формування комунікативних компетентностей у дискурсі «лікар – пацієнт»
- Губарь А.О., Бачурін Г.В., Бачурін В.І., Довбиш М.А., Довбиш І.М. Впровадження комп'ютерних технологій як умова якісної професійної підготовки студентів вищих медичних навчальних закладів
- Давиденко Н. Особливості вживання та перекладу англійської медичної термінології
- Дмитренко І. Переваги та недоліки «методу проектів» як інноваційного засобу навчання у вищій школі
- Дударенко Л.В. Аналіз підходів до прогнозування майбутнього
- Дудікова Л.В. Особливості діагностики сформованості професійно-етичної компетентності майбутніх лікарів
- Завадська В.В. Засоби впливу на алкозалежних людей у середньовічній та сучасній риторичній
- Іваницька І.О., Сененко Н.Б., Яцюк Ю.В. Аналіз вмісту аскорбінової кислоти в рослинах харчового призначення

Качан Б.М., Гринчук В.В. Симуляційні задачі як одна з новітніх технологій викладання іноземної мови у медичних ВНЗ

Калюжна В.М., Бойко В.М. Досвід кафедри акушерства та гінекології ПВНЗ «КМУ» з підготовки студентів 6-го курсу медичного факультету до ліцензійного іспиту «Крок-2»

Кірик Т.В. Вища освіта і зміна парадигм (гуманізм, неогуманізм, ноогуманізм чи трансгуманізм)

Кодлубовська Т.Б. Психофізіологічна регуляція функціональних станів фахівців, що працюють в екстремальних умовах для впровадження стандартів здорового способу життя

Кокарь О.О., Дементьева О.В., Зідрашко Г.А., Федянович І.М. Роль інформаційних технологій у підвищенні якості професійної підготовки лікарів-стоматологів

Колінько Я.І. Особливості формування моральних якостей студента сучасного вищого медичного начального закладу

Коношенко Є., Кужелева Л. Шляхи підвищення мотивації іноземних студентів до вивчення наукового дискурсу

Корсак К.В. Засоби знищення брехні про давню історію України та їх використання в роботі зі студентами

Корсак Ю.К., Корсак К.В. Студентам про два одуховлення світу з українських теренів

Косенко Ю.Г. Інноваційні технології в методиці викладання української мови як іноземної для майбутніх іноземних студентів-медиків

Котко Д.М., Гончарук Н.Л. Стан імунітету і формування особистості студента медика

Котко Д.М., Гончарук Н.Л., Путро Л.М. До питання про роль моралі та етики в формуванні особистості студента-медика

Краснов В.В. Симуляційна медицина як фактор зміни парадигми освіти

Краснов В. В., Юрковська Л.Г. Досвід використання інтерактивних методів навчання у підготовці здобувачів наукового ступеня (аспірантів) у сфері охорони здоров'я

Кухар О.О., Білан О.А., Новикова Л.Г., Кухар В.О. Роль фармацевта в системі охорони здоров'я України і підготовка майбутнього фахівця: розробка навчальних програм

Кухар О.О., Білан О.А., Новикова Л.Г., Кухар В.О. Впровадження стандартів здорового способу життя фармацевта і підготовка майбутнього фахівця: розробка навч. програм

Кухар О.О., Новикова Л.Г., Білан О.А., Кухар В.О., Чередніченко Д.Ю. Управління ефективністю персоналу в аптечних мережах в умовах реформування галузі охорони здоров'я

Куценко О.М. Толерантність як одна з важливих професійних якостей майбутнього лікаря

Лантух А.П., Васильев Д.В. Актуальність медичної етики в вищій медичній школі

Лялина О.А. Переосмысление вопроса о международном студенчестве: достижение единства в разнообразии

Макуріна Г. Метод «Case Studies» як технологія активного навчання у вищій школі

Михайлюк М.І., Яковлева Д.А. Перспективи застосування симуляційної форми навчання

Михайлюк М.І. Реформування вищої медичної освіти

Мозгова Г.П., Уваркіна К. М., Уваркіна О. В. Основні чинники психологічного здоров'я студентської молоді

Муляр Г.В., **Хоцяновська Н.Ф.** Правові засоби забезпечення верховним судом ефективних гарантій від свавілля в сфері застосування примусових заходів медичного характеру

Мясоедов А.М. Система цінностей в медичній середі на сучасному етапі (Білорусія)

Назар П.С., Шевченко О.О., Левон М.М., Зіневич Я.В. Формування світогляду у студентів вищих навчальних закладах

Назар П.С., Шевченко О.О., Левон М.М., Зіневич Я.В. Впровадження стандартів здорового способу життя

Назар П.С., Шевченко О.О., Левон М.М., Зіневич Я.В. Філософське осмислення медичної реальності

Неловкіна Берналь О.А., Кірик Т.В. До питання про переваги та проблеми англійської форми навчання іноземних громадян у вищих медичних навчальних закладах України

Нечушкіна О.В., Кірієнко С.В. Уявлення студентів-медиків в сфері здоров'я

Нікітюк О.В., Андрейко Я.Т., Слободяник Г.І., Копичко Н.М. Формування особистості майбутніх фахівців системи охорони здоров'я в процесі навчання за програмою підготовки офіцерів медичної служби запасу

Носач Б.О., Боголюбова М.М., Особливості психосоматичних захворювань та профілактика їх оптимального лікування в системі сучасної медицини

Онкович Г.В. Медіаосвітні технології у розвитку професійної компетентності студента - майбутнього лікаря

Оснач О.М. Деякі аспекти зростання ролі академічної мобільності у вищій освіті

Пилипенко С.П. Роль етики як навчальної дисципліни у формуванні світоглядних орієнтирів майбутніх медичних працівників

П'янківська Л.В. Роль комунікативних компетентностей в професійній діяльності лікаря

Разнатовська О.М. Актуальність формування практичних навичок з фтизіатрії у студентів вищих навчальних медичних закладів

Руденко А.А., Шведова Т.А. Інноваційні технології структуризації знань з медичного менеджменту і маркетингу на основі онтологічної моделі

Рудава С.І. Економічні проблеми алкоголізму в Україні та його вплив на здоров'я людини

Савельєв В.Г., Рябоконт О.В., Рябоконт Ю.Ю., Фурик О.О., Задирака Д.А. Філософія та медицина від Конфуція до Аристотеля

Сиволап В.В., Лихасенко І.В., Лукашенко Л.В. Підвищення якості самостійної роботи студентів на кафедрі пропедевтики внутрішніх хвороб

Синенко О.А., Штомпель В.Ю., Вонсович Л.П. Вища освіта в медсестринстві: шляхи оптимізації

Слободкін В.І., Тарасова Н.М., Клименко Г.В. Впровадження симуляційного навчання студентів у галузі профілактичної медицини

Слободяник Г.І. Про навчальні програми для позашкільних навчальних закладів, загальний огляд

Слободяник Г.І., Герасімова А.С., Величко З.Я., Шаповал О.М., Нікітюк О.В. Історія створення та зміст діяльності Дитячого оздоровчо-екологічного центру (ДООЦ) Оболонського району міста Києва (1994 -2015 роки)

Слободяник Г.І. Методичне забезпечення в практиці здоров'язберігаючого та виховного простору позашкільної установи на прикладі ДООЦ міста Києва

Слободяник Г.І. Сучасні умови роботи, виховання та оздоровлення у позашкільному навчальному закладі на прикладі Дитячого оздоровчо-екологічного центру міста Києва

Стадник В.Я., Лозова О.В. Інтегральна морально-етична модель особистості студента вищого медичного навчального закладу

Сушко Б.С., Говоруха О.В. Щодо розвитку мовного спілкування у студентів

Талалаєв К.О., Сікорська О.О., Уварова О.О. Волонтерський рух як засіб реалізації системно-ціннісного підходу в процесі підготовки студентів-медиків

Таранюк Г.П. Соціально-рольові компетентності лікаря та призначення медицини

Теленгатор А.Я. О врачебном искусстве в неврологии (в помощь будущим врачам)

Теленгатор А.Я. Патологические синдромы при хронической сосудистой вертебробазиллярной недостаточности

Терзі О.О. Адміністративно-правовий вимір медичної реформи України

Ткачук О.Г. Особливості використання компетентнісного підходу у процесі формування здоров'язберезувальної компетентності майбутніх лікарів

Уваркіна О. В., Палей Л. А. Концепти феномену життя в біомедичних практиках

Усачова О.В., Пахольчук Т.М. Використання елементів симуляційної медицини на кафедрі дитячих інфекційних хвороб

Хендель Н.В. Реалізація права на медичну допомогу біженцями та особами, які потребують додаткового захисту: інновації медичної реформи в Україні

Шведова Т.А., Куц О.Г., Руденко А.А. Філософія медичної освіти

Шевчук І.К. 10 тенденцій розвитку світової вищої освіти

Шиндаулова Р.Б. О потенциале использования ноогуманизма в развитии высшего образования (Казахстан)

Черткова О.В. Впровадження стандартів здорового способу життя

Яранцева О.І. Специфіка викладання латинської мови в медичному навчальному закладі

Марушко Ю.В. Московенко О.Д., Марушко Т.В. Підготовка лікарів-інтернів за спеціальністю «Загальна практика - сімейна медицина» відповідно до стратегії інтегрованого ведення хвороб дитячого віку

Розроблена ділова гра «Публічний виступ» була покликана імітувати ситуацію публічної промови на захист результатів дисертаційного дослідження та сприяти формуванню компетентностей з усних презентацій результатів наукових досліджень українською мовою з використанням графічного (мультимедійного) супроводу. Рольова гра «Наукова робота» продемонструвала переваги та недоліки здійснення наукового дослідження індивідуально, у малій групі (до 5 осіб) та у великому колективі, звертаючи увагу аспірантів на ефективність, результативність та якість наукової діяльності у запропонованих імітаційних формах наукової роботи.

Елементами обох апробованих з аспірантами ігор є робота у малих групах, зворотні зв'язки та рефлексивний супровід. Під керівництвом викладача аспіранти спільно та відкрито аналізували здобуті результати, компоненти опанованих і закріплених знань, вмінь та навичок, їх ефективність та придатність для подальшого використання у науковій та практичній діяльності, а також висловлювали свої пропозиції щодо подальшого вдосконалення змісту і форм освітнього процесу в межах навчальної дисципліни.

Для підведення остаточних підсумків було використано метод кола. Аспіранти продемонстрували стійку вмотивованість до участі у запропонованих формах інтерактивної взаємодії, високо оцінили здобутий досвід та результати навчання.

Висновки. Таким чином, досвід використання при підготовці аспірантів інтерактивних методів навчання у вигляді як кейс-методу, так і ділової та рольової гри, виявився успішним та засвідчив ефективність саме інтерактивної взаємодії для формування у вказаній категорії осіб низки загальногуманітарних компетентностей з презентації результатів наукових досліджень та реєстрації прав інтелектуальної власності. Отже, інтерактивні методи навчання заслуговують на подальшу наукову та науково-методичну розробку та надалі повинні впроваджуватися у освітній процес у ЗВО сфери охорони здоров'я.

Список використаних джерел

1. Краснов В.В. Уваркіна О.В., Кодлубовська Т.Б., Костюк О.І., Юрковська Л.Г., Третьякова А.С. Мультидисциплінарний підхід у формуванні професійних лікарських компетенцій / В.В. Краснов, О.В. Уваркіна, Т.Б. Кодлубовська, О.І. Костюк, Л.Г. Юрковська, А.С. Третьякова // Сучасні підходи до вищої медичної освіти в Україні (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку) : матеріали XIV Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, присвяченої 60-річчю ТДМУ (Тернопіль, 18–19 трав. 2017 р.) : у 2 т. / Терноп. держ. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського. – Тернопіль : ТДМУ, 2017. – Т. 2. – с. 252.
2. Пометун О.І. Інтерактивні технології навчання: теорія та методика: посібник / О.І. Пометун, Н.С. Побірченко, Г.І. Коберник, О.А. Кома, Т.А. Торчинська. – Умань-Київ, 2008. – 94 с. – Режим доступу: http://dspace.udpu.org.ua:8080/jspui/bitstream/6789/377/1/interakt_tehn_teor_met.pdf
3. Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти : наказ Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 р. № 600. – Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. – [Електронний ресурс]. (URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa?params=&type=pra&key=&from=&to=&num=600&category=&tag=>)
4. Сисоева С.О. Інтерактивні технології навчання дорослих: навчально-методичний посібник / НАПН України, Педагогічної освіти і освіти дорослих. К.: ВД «ЕКМО», 2011. – 324 с. (URL: http://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/osvitology/book_sisoeva-internet.pdf)

Краснов В. В., д.мед.н., професор, завідувач кафедри педагогіки, психології, медичного та фармацевтичного права НМАПО імені П.Л. Шупика

СИМУЛЯЦІЙНА МЕДИЦИНА ЯК ФАКТОР ЗМІНИ ПАРАДИГМИ ОСВІТИ

Розвиток суспільства висуває вимоги й до освітніх систем, що забезпечують підтримку його діяльності. Розробка концептуальних теорій розвитку соціокультурних систем є основою формування смислових ядер освітніх парадигм.

Фундаментальні вектора розвитку соціуму в огляді здоров'я суспільства є такими: розвиток інформаційних технологій; поява революційних вимог до біоетичних норм при використанні тварин під час навчання; перехід на компетентнісну освіту; зміна вимог до формування світоглядної та методологічної культури прийняття рішень під час практичної діяльності лікаря; гуманізація та індивідуалізація тощо.

Б. Бітінас під парадигмою освіти розумів провідний підхід до вибору змісту, форм організації освіти, спосіб навчання і виховання [1].

Традиційна система підготовки фахівців у сфері охорони здоров'я потерпає від постійних звинувачень щодо низької якості підготовки фахівців. За літературними даними, близько 10% госпіталізованих пацієнтів страждають від різного роду лікарських помилок, які не пов'язані з індивідуальною недбалістю, а є наслідком недосконалого функціонування системи надання допомоги [2].

Система медичної освіти постійно шукає нові підходи щодо покращення якості навчального процесу. Впродовж останнього десятиліття, з розвитком інформаційних технологій, симуляційні методи навчання все активніше використовуються при підготовці фахівців сфери охорони здоров'я.

Симуляційна медицина (СМ) все більше пронизує навчальний процес, забираючи на себе час, який традиційно віддавалася самостійній роботі, практичним заняттям та аудиторній взаємодії з викладачем. Виникає закономірне питання - чи дійсно СМ може внести революційні зміни в систему підготовки фахівців?

За рівнем реалістичності симуляційні технології максимально наблизилися до професійної реальності, використовуючи доповнену реальність, імітацію навколишньої дійсності тощо.

Ускладнення технологій при супроводі тих, хто навчається, змусило вводити нові спеціальності: фахівець з підтримки симуляційних засобів навчання (СЗН); методист з опису методик найбільш ефективного використання СЗН в навчальному процесі та формування професійних компетенцій; фахівець з написання навчальних сценаріїв; програміст для адаптації СЗН до конкретних навчальних потреб; тьютор (тренер), який супроводжує студентів та слухачів при роботі з СЗН тощо. Тобто викладач може не працювати в центрі СМ, відправляючи туди своїх підопічних на аутсорсинг.

За результатами нових вимог до біоетичних норм організації медичної освіти, майже повна заборона роботи на тваринах, з трупним матеріалом, хворими під час навчання зруйнувало фундаментальну основу процесу формування професійних практичних компетенцій лікаря. Поява СМ частково виправило ситуацію, але повної заміни не відбулося. СМ це робить по іншому.

При роботі з «несправжніми» пацієнтами немає необхідності проявляти такі соціальні надбання, як співчуття, емпатія, усвідомлення людської гідності, милосердя. Все це призводить до появи низки проблемних питань: Як забезпечити формування емоційних компетенцій при роботі зі «знеособленими» пацієнтами? Як зміниться гуманістична модель освіти? Наскільки зміняться етичні проблеми, що виникають під час медичних маніпуляцій і відношень в системі «лікар-хворий»? Чи необхідно збільшити увагу на формування біоетичних компетенцій?

Вважаємо, що розвиток СМ вносить суттєвий вплив на сучасну освіту. У нас на очах відбувається народження нових складових парадигми освіти, що впливає на розробку нових цілей, ціннісних орієнтацій, перебудову методологічних, теоретичних, світоглядних і технологічних основ з урахуванням нових фактів, що не вкладаються в стару теорію (парадигму), що, за твердженням Т.Куна, становить дійсно наукову революцію.

Список використаних джерел

1. Битинас Б. П. Введение в философию воспитания / Битинас Б. П. – М.: Фонд духовного и нравственного образования, 2009. – 421 с.
2. Aggarwal R, Mytton OT, Derbrew M, et al. Training and simulation for patient safety. Qual Saf Health Care 2010; 19 (Suppl 2): i34–43.